

ชื่อโครงการ	ศึกษาระยะเวลาในการหมักเศษเหลือปาล์มน้ำมันเพื่อเพาะเห็ดฟางในโรงเรือน Decomposting Time of Oil Palm Waste for Indoor <i>Volvariella volvacea</i> Cultivation	
สาขา	พืชเกษตร	
สถานที่ดำเนินงาน	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส	
ผู้ดำเนินงาน	นางอัจฉรา พยัพพานนท์	กองโรคพืช, กรมวิชาการเกษตร
	นายสัญญาชัย ตันตยาภรณ์	กองโรคพืช, กรมวิชาการเกษตร
	นางปิยะฉัตร ชนพฤตสมบัติ	กองโรคพืช, กรมวิชาการเกษตร

บทคัดย่อ

ทะลายปาล์มน้ำมันเป็นเศษเหลือส่วนใหญ่จากโรงงานหีบปาล์มน้ำมันและมีแนวโน้มที่จะเป็นวัสดุใช้เพาะเห็ดฟางในโรงเรือน หากได้แปรรูปและปรับปรุงทะลายปาล์มน้ำมันดังกล่าวให้มีสภาพเหมาะสมที่เห็ดฟางใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ ก็จะลดและทดแทนการใช้ขี้เถ้า ซึ่งมีไม่เพียงพอและราคาสูงขึ้นตลอดเวลา ดังนั้นจึงได้หมักทะลายปาล์มน้ำมันสดกับส่วนผสมแคลเซียมคาร์บอเนต : ยูเรีย : รำข้าว ในอัตราส่วน 5:1:5 โดยน้ำหนักเป็นเวลา 1,3 และ 5 เดือน แล้วนำไปเพาะเห็ดฟางระดับโรงเรือน โดยวางแผนการทดลองแบบ RCB. จำนวน 8 ซ้ำ ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จังหวัดนราธิวาส ตั้งแต่เดือน ก.พ.2535-ม.ค.2537 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลผลิตเห็ดฟางที่เพาะจากทะลายปาล์มสดหมัก 1,3 และ 5 เดือน จะเป็น 11.25, 4.60 และ 3.58% B.F (B.E. = Biological Efficiency) คือค่าที่ได้จากการเปลี่ยนวัสดุเพาะน้ำหนัก 100 ก.ก. ให้เป็นน้ำหนักเห็ดฟางสด โดยลำดับอย่างมีความแตกต่างกันทางสถิติ นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบผลผลิตเห็ดฟางที่เพาะด้วยทะลายปาล์มแล้วผสมขี้เถ้า (75:25) แล้วจึงเพิ่มขี้เถ้าในอัตรา 75:25 ได้เห็ดฟางเป็น 34.26 และ 17.5% B.E. อย่างมีความแตกต่างกันทางสถิติ เมื่อวิเคราะห์การใช้ขี้เถ้าควบคู่กับทะลายปาล์มน้ำมันหมักอายุ 1,3 และ 5 เดือน พบว่า ขี้เถ้า 100 ก.ก. จะเปลี่ยนเป็นดอกเห็ดฟางได้ 71.25, 58.13 และ 38.5 ก.ก. ตามลำดับ ในทางปฏิบัติ เกษตรกรสามารถที่จะใช้ทะลายปาล์มสดที่หมักมีอายุเพียง 1 เดือน ในปริมาณ 3 ส่วน แล้วใช้ขี้เถ้าหมัก 1 ส่วน (ขี้เถ้า 100 ก.ก., รำ 3 ก.ก. และแคลเซียมคาร์บอเนต 3 ก.ก.) ทับซ้อนบนทะลายปาล์มหมักนั้นแล้วอบไอน้ำด้วยอุณหภูมิ 60-62 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 3 ชั่วโมง เพื่อดำเนินการเพาะเห็ดฟางเป็นการค้าต่อไป เพาะเห็ดฟางได้เมื่อปี พ.ศ.2531 ในพื้นที่ซึ่งมีขี้เถ้าไม่เพียงพออย่างพวกรวม เช่น ทางภาคใต้ หากได้พัฒนาอัตราส่วนจนได้สูตรอาหารที่ดีก็สามารถเพาะเห็ดฟางในโรงเรือนวางแผนการทดลอง แบบ ROB จำนวน 7 ซ้ำ ทดลองที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จังหวัดนราธิวาส เมื่อ ก.พ.2534-ก.พ.2535 ผลการทดลองเป็นไปดังนี้

1. สูตรขี้เถ้า : ขี้เถ้า : รำข้าว : CaCO_3 อัตราส่วน 80:20:10:5 เมื่อหมักเป็นเวลา 8 วัน เพาะเห็ดฟางได้ผลผลิต 12.67% BE

2. สูตรซีลี้อย : ซีฟ้าย : รำข้าว : CaCo_3 อัตราส่วน 60:40:10:5 และ

3. สูตรซีลี้อย : ซีฟ้าย : รำข้าว : CaCo_3 อัตราส่วน 20:80:10:5 หมักแล้วเพาะเห็ดฟาง ได้ผลผลิต 19.13 และ 22.22% BE. โดยลำดับอย่างไม่มี ความแตกต่างกันทางสถิติทางภาคใต้ซึ่งมีซีลี้อย มากและซีฟ้ายราคา 4-5 บาท ต่อกิโลกรัม ผู้เพาะเห็ดฟางควรใช้สูตร 2 ซึ่งมีซีลี้อยผสมซีฟ้ายในอัตราส่วน 60:40 ซึ่งจะใช้ซีลี้อย 52% และซีฟ้ายเพียง 35% ทั้งซีฟ้ายใช้ลดลงจากสูตร 3.50% และผลผลิตต่างกัน เพียง 16%